Propisi sehvi sedžde

﴿ رسالة في سجود السهو ﴾

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Muhammed ibn Salih el Usejmin

Prevod : Safet Suljić

Revizija : Ebu Usama el Džeziri

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿ رسالة في سجود السهو ﴾

« باللغة البوسنية »

محمد بن صالح العثيمين

ترجمة: صفوت سوليتش

مراجعة: أبو أسامة الجزيري

2009 - 1430

islamhouse.com

Ova knjiga sadrži sljedeće teme:

- **Kada klanjač doda neku radnju (الزيادة)**
-
- **Kada klanjač zaboravi neku radnju od namaza (النقص)**
-
- **Kada klanjač posumnja u namazu (الشك)**
-
- **Propis Sehvi Sedžda za ME'MUNE (MUKTEDIJE)**

UVOD

Sva zahvala pripada samo Allahu Uzvišenom, na Njega se oslanjamo, od Njega pomoć tražimo i Njemu se vraćamo. Allahu se utječem od zli dijela i duša naših. Koga Allah uputi njemu nema zablude, a koga ostavi u zabludi njemu nema upute. Svjedočim da nema drugoga Boga sem Allaha i On nema sudruga, te svjedočim da je Muhammed sallallahu alejhi ve sellem njegov rob i njegov poslanik- neka je mir i spas na njega i njegovu porodicu, časne ashabe i sve sljedbenike do Sudnjega dana!

A zatim:

Doista mnogi ljudi su nemarni i ne obraćaju pažnju o propisima Sehvi Sedžde u namazu, pa neki od njih ostavljaju u potpunosti obaveznost sehvi sedžde, drugi čine sehvi sedždu na mjestu i vremenu u kome se to ne radi, treći pak to čine prije selama i ako je obavezan da to uradi poslije selama… iz svih navedeni razloga neophodno je da muslimani znaju ove propise a to biva veće i značajnije prije svega za onoga ko predvodi ljude u namazu dakle za Imame jer su oni ti koji preuzimaju sav teret i obaveze Džemata na sebe – pa sam iz spomenutih razloga pripremio za svoju braću nekoliko ovih propisa iz ovoga poglavlja s nadom i željom da će Allah subhanehu vet'ala okoristiti vjernike a od Njega je sva pomoć i sva podrška.

Sehvi Sedžda je izraz ili jezička fraza o dvije sedžde koje čini klanjač zbog propuštanja ili nekoga nedostatka kojeg učini tokom namaza iz: ZABORAVA, GREŠKE, ISPUŠTANJA ili SUMNJE.

Sehvi Sedžda se dijeli, obzirom na njene uzroke na tri vrste:

- Kada klanjač doda neku radnju (الزيادة)
-
- Kada klanjač zaboravi neku radnju od namaza (النقص)
-
- Kada klanjač posumnja u namazu (الشك)

Kada klanjač doda neku radnju (الزيادة)

Kada klanjač u svome namazu bilo to na Stajanju, Ruku ili na Sedždi doda nešto NAMJERNO što nije od namaza – namazu mu je neispravan. No, ukoliko bi doda nešto iz ZABORAVA i to ne zapazi (primijeti) sve do samoga završetka namaza na njemu je da učini Sehvi Sedždu i time će mu biti namaz ISPRAVAN.

Primjer:

Čovjek klanja podne namaz (primjer) pet rekata i ne sjeti se odnosno ne primijeti to (da je dodao jedan rekat) sve do zadnjeg Tešehuda (sjedenja) zatim upotpuni sjedenje zatim preda Selam potom učini dvije sedžde – Sehvi Sedžde te nakon toga preda Selam i time završi namaz. Ukoliko se ne bi sjetio dodatka osim poslije Selama opet će da učini dvije sedžde – Sehvi Sedžde i preda Selam. Ukoliko bi pak sjetio se da je dodao peti rekat on će u momentu kada se sjeti toga sjesti i upotpuniti sjedenje a potom predati Selam a onda učiniti dvije sedžde – Sehvi Sedžde i završiti namaz predajom Selama.

Dokaz za ovo je hadis Adbullaha Ibn Mesuda radijallahu anhu:

حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ عَنْ الْحَكَمِ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنْ عَلْقَمَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ:

" أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَّى الظُّهْرَ خَمْسًا فَقِيلَ لَهُ أَزِيدَ فِي الصَّلَاةِ فَقَالَ وَمَا ذَاكَ قَالَ صَلَّيْتَ خَمْسًا فَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ بَعْدَ مَا سَلَّمَ."

"Poslanik sallallahu alejhi ve sellem,je klanjao podne namaz sa pet rekata pa su mu rekli: "Je li se namaz povećao?" Poslanik sallallahu alejhi ve sellem je odgovorio: "A zašto?" na

što oni rekoše: "Klanjao si pet rekata!" Pa je učinio dvije sedžde i predao selam." Buhari, 1150.

Predaja Selama prije završetka namaza

Predaja Selama prije završetka namaza je od dodatka (الزيادة) u namazu pa ukoliko klanjač preda selam prije njegove propisanosti (prije završetka) NAMJERNO- namaz mu je pokvaren. No, ukoliko bi to bilo iz ZABORAVA i toga se ne bi sjetio osim nakon što prođe mnogo vremena na njemu je da ponovi taj namaz iz početka. No, kada bi se sjetio da je dodao nešto u namaz a ne prođe mnogo vremena (par minuta) on će da upotpuni svoj namaz te preda selam a onda nakon toga učini dvije sedžde – Sehvi Sedžde te da preda Selam.

Dokaz za ovo je hadis od Ebu Hurejre radijallahu anhu:

"Klanjao nam je Poslanik sallallahu alejhi ve sellem Podne ili Ikindiju pa je predao Selam nakon dva rekata, potom narod izašao iz mesdžida govoreći: Skraćen je namaz, te je ustao Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem i otišao do drvena stuba te se naslonio na njega kao da je ljut, potom je ustao čovjek i rekao: O Allahov Poslaniče: Jesi li zaboravio ili je skraćen namaz? Pa je rekao Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: Nisam zaboravio niti je namaz skraćen! Potom reče čovjek: Naprotiv, ti si zaboravio. Pa je rekao Allahov poslanik sallallahu alejhi ve sellem ashabima: Je li istina ovo što kaže? Rekoše: Da, zatim je poslanik sallallahu alejhi ve sellem

primakao se mjestu klanjanja te klanjao što je ostalo od namaza zatim predao selam i potom učinio dvije sedžde a zatim predao Selam." Muttefkun alejhi.

Kada imam preda Selam prije završetka namaza (prije nego je to propisano) a njega slijede Muktedije (klanjači) koji su propustili nešto od namaza i oni ustanu da dopune ono što ih je prošlo, a u međuvremenu imam se sjeti da je napravio neki nedostatak u namazu te ustane da to dopuni, Muktedije odnosno oni koji su ustali da naklanjaju ono što ih je prošlo su u izboru između dvije stvari: Da nastave klanjati ono što ih je prošlo te nakon što upotpune svoj namaz poslije selama učine dvije sedžde - Sehvi Sedždu; ili pak da se vrate i prate imama pa kada on preda selam oni upotpune ono što ih je prošlo i učinu dvije sedžde poslije selama – a to je preče i ispravnije!

Kada klanjač zaboravi neku radnju od namaza (النقص)

a) Zaborav namaskih RUKNOVA:

Kada klanjač zaboravi početni tekbir (El-Ihram) u tom slučaju on nije ni stupio u namaz te je obavezan da ga obnovi. No, ukoliko bi ostavio nešto NAMJERNO mimo početnog tekbira također namaz mu je neispravan i obavezan je da ponovi namaz.

Kada se desi da nešto izostavi od namaski ruknova iz ZABORAVA i kada dođe mjesto te radnje na drugom rekatu time ustvari biva zamijenjen prvi rekat odnosno taj drugi rekat mu se broji kao da je prvi; a ako se ne bi sjetio da je ispustio nešto do samoga kraja obavezan je da dođe s tim što je zaboravio a u obe situacije nakon što preda selam obavezan je da učini Sehvi Sedždu i da preda selam.

Primjer: 1

Čovjek zaboravi drugu sedždu od prvoga rekata pa se sjeti toga a on se nalazi u sjedećem stanju između dvije sedžde na drugom rekatu – time ustvari biva poništen cijeli prvi rekat a na njegovo mjesto dolazi drugi rekat (kao da je prvi) i on nakon toga upotpunjanje namaz i nakon predaje selama obavezan je da učini dvije sedžde tj. Sehvi Sedždu a potom preda selam.

Primjer: 2

Čovjek zaboravi drugu sedždu i sjedenje prije sedžde od prvoga rekata, te se sjeti toga poslije no što se digne sa ruku'a na drugom rekatu – obaveza mu je da se vrati da sjede i učini sedždu potom upotpuni namaz, preda selam te učini dvije sedžde i preda selam (dakle dođe sa Sehvi Sedždu)

b) Zaborav namaskih VADŽIBA

Kada čovjek izostavi namjerno Vadžib od namaski Vadžiba namaz mu je POKVAREN. No, ukoliko bi to uradio iz zaborava i sjeti se da je to ispustio u njegovom mjestu i vremenu (dakle nije prešao na drugi namaski vadžib ili dio namaza) uradit će ga (doći će s njim) i ništa poslije toga nije obavezan.

Kada se desi da čovjek (Musalija,Klanjač) ispusti namaski Vadžib iz zaborava i sjeti se toga prije nego što pređe na sljedeći Rukn koji ga slijedi on će da se vrati na ovaj prethodni kako bih došao s njim odnosno upotpunio ga te će zatim da klanja ostatak namaza te da preda Selam i da dođe sa dvije sedžde tj. Sehvi Sedždom! A, ukoliko se desi da on ispusti namaski Vadžib i ne sjeti se toga osim na sljedećem Vadžibu ili Ruknu taj Vadžib ga je prošao i ne vraća se njega, nego upotpunjuje namaz a zatim će da učini dvije sedžde – Sehvi Sedžde prije nego što preda Selam.

Primjer za ovo rečeno:

Čovjek se podigne sa druge sedžde drugoga rekata kako bih klanjao treći rekat zaboravivši sjedenje (prvi Tešehud) i toga se sjeti prije nego što je ustao na treći rekat, on će da nastavi sjediti te tako dođe sa prvim Tešehudom a zatim će da

upotpuni namaz i preda Selam - ništa poslije toga više nije obavezan tj. time je završio svoj namaz! No, ukoliko bi se sjetio da je propustio prvi Tešehud prije nego što se POTPUNO ISPRAVI (dakle bude između sjedenja i uspravnog položaja) na njemu je da se vrati te da učini prvi Tešehud a potom upotpuni svoj namaz te preda Selam i onda će da učini dvije sedžde – Sehvi Sedžde te preda Selam. Ukoliko se desi da se klanjač ne sjeti toga tj. da je ispustio prvi Tešehud i on se potpuno ispravi na treći rekat, time mu tešehud biva potpuno propušten i ne vraća se na njega nego upotpunjuje svoj namaz i čini dvije sedžde prije nego što preda Selam!!!

Dokaz za ovo:

Bilježi imam Buhari i drugi od Abdullah Ibn Buhejna radijallahu anhu: "Da je Allahov Poslanik sallahu alejhi ve sellem klanjao podne namaz te je ustao nakon prva dva rekata na treći (dakle nije sjedio na prvom Tešehudu) te su ljudi ustali zajedno s njim na treći rekat sve dok nije klanjao cijeli namaz, a ljudi su čekali da preda Selam, no On je donio Tekbir a bio je u sjedećem položaju te učinio dvije sedžde prije Selama te je nakon toga predao Selam."

Kada klanjač posumnja u namazu (الشك)

Sumnja (الشك) je neodlučnost ili nesigurnost između dvije stvari koja je od njih se zaista desila. A SUMNJA koja se desi u IBADETIMA može da bude jedna od tri vrste i na njih se ne obraća pažnja a one su :

1. **Ako bude neopravdana SUMNJA bez daje stvarnost kao što su Šejtanske VESVESE (sumnje,došaptavanja)**
2. **Kada se kod čovjeka pojavi velika i stalna sumnja da nije uradio nešto od ibadeta, osima da on nije u SUMNJU ili NEDOUMICU**
3. **Kada ta SUMNJA bude poslije obavljenoga ibadeta,ne osvrće se na nju sve dok ne bude u potpunosti siguran da je nešto ispustio i on u ovom slučaju radi poslije potpunog UBIJEĐENJA (dakle kada bude potpuno siguran da je nešto ispustio obavezan je da ponovi taj ibadet)**

Primjer za ovo:

Čovjek klanjao Podne namaz, te po završetku namaza posumnja da li je klanjao 3 ili 4 rekata – On se neće obazirati na ovo uzet će to kao Šejtansku Vesvesu (došaptavanje), osim ako ne prevlada kod njega UBIJEĐENJE da nije klanjao 4 rekata; on će u tom slučaju ukoliko nije prošlo puno vremena od završetka namaza da dopuni svoj namaz potom da preda Selam a nakon Selama da učini Sehvi Sedždu i preda Selam. No, ukoliko bude prošlo puno vremena od namaza a on se tek nakon toga sjeti i prevlada mišljenje kod njega da je

klanjao tri rekata na njemu je obaveza da taj namaz klanja iz početka, dakle da ga ponovi.

Svaka druga SUMNJA mimo ove tri spomenute se uzima u obzir, te se čovjek vraća i gleda šta je ispravno od dvije stvari u koje nije siguran – ima SUMNJU.

Tokom namaza mogu da se dese mnoge sumnje, no u razmatranje se uzima i opravdanom prihvaćaju dva stanja:

1. Da kod čovjeka nakon što mu se desi SUMNJA on dođe do istine odnosno da bude siguran u jednu od dvije stvari ili dva stanja, te radi po svome ubjeđenju pa tako upotpuni svoj namaz preda Selam, te učini Sehvi Sedždu i preda Selam.

   Primjer za ovo:

   Čovjek klanja Podne namaz te posumnja da li je na drugom ili trećem rekatu no, po njegovom ubjeđenju on uzme da je to treći rekat te nakon toga klanja još jedan rekat potom preda Selam, učini Sehvi Sedždu i preda Selam.

   Dokaz za ovo :

   Od onoga što je preneseno u vjerodostojnim zbirkama hadisa, kao u hadisu od Abdullah Ibn Mesuda radijallahu anhu da je Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem rekao:

حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ حَدَّثَنَا جَرِيرٌ عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنْ عَلْقَمَةَ قَالَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بن مسعود: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

"إِذَا شَكَّ أَحَدُكُمْ فِي صَلَاتِهِ فَلْيَتَحَرَّ الصَّوَابَ فَلْيُتِمَّ عَلَيْهِ ثُمَّ لِيُسَلِّمْ ثُمَّ لِيَسْجُدْ سَجْدَتَيْنِ."

"Kada čovjek posumnja u svome namazu neka potraži šta je jače kod njega (u šta je sigurni) te da na tome upotpuni svoj namaz zatim preda selam te učini dvije sedžde i preda Selam." Ebu Davud.

2. Da kod čovjeka ni jedna od dvije stvari ne bude jača odnosno da ne prevagne njegovo ubjeđenje, te on radi po onome što je manje (što je potpuno siguran u to) te na tome upotpuni svoj namaz a onda učini dvije sedžde prije nego preda Selam.

   Primjer za ovo:

Čovjek klanja Ikindiju, te posumnja da li je na drugom ili trećem rekatu i ne bude siguran niti u jedno od toga (da li je drugi ili treći rekat) on će da uzme kao da mu je to drugi rekat te će da sjedi na prvom Tešehudu i nakon toga klanja treći i četvrti rekat te će da učini Sehvi Sedždu prije nego što preda Selam.

Dokaz za ovo :

Bilježi imam Muslim od Ebi Seida El-Hudrija radijallahu anhu da je Alalhov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem rekao:

و حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي خَلَفٍ حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ دَاوُدَ حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ بِلَالٍ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

"إِذَا شَكَّ أَحَدُكُمْ فِي صَلَاتِهِ فَلَمْ يَدْرِ كَمْ صَلَّى ثَلَاثًا أَمْ أَرْبَعًا فَلْيَطْرَحْ الشَّكَّ وَلْيَبْنِ عَلَى مَا اسْتَيْقَنَ ثُمَّ يَسْجُدُ سَجْدَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ فَإِنْ كَانَ صَلَّى خَمْسًا شَفَعْنَ لَهُ صَلَاتَهُ وَإِنْ كَانَ صَلَّى إِتْمَامًا لِأَرْبَعٍ كَانَتَا تَرْغِيمًا لِلشَّيْطَانِ."

"Kada neko od vas posumnja u svome namazu i ne zna koliko je klanjao, da li je klanjao tri ili četiri? Neka odbaci sumnju i neka nastavi namaz s onim u što je siguran, zatim neka učini dvije sedžde prije nego preda Selam. Pa ako bude klanjao pet rekata – oni su Šefat njemu,a ako je pak klanjao četiri rekata potpuna, oni su mrski (prezreni) Šejtanu."

Od primjera sumnje: Kada dođe (pristupi) čovjek u namaz a Imam je na Ruku'u on će da donese Tekbir (početni Tekbir) u stojećem položaju te će da ode na Ruku' te će da se nađe u jednom od tri stanja:

a) Da je siguran da je stigao Imama na Ruku'u prije nego što se ispravio s njega a samim time on je stigao na taj rekat i spada s njega učenje Fatihe.

b) Da bude siguran da se Imam vratio sa Ruku'a prije nego što je on stigao na rekat (pristupio u namaz) a time ga je prošao taj rekat.

c) Da sumnja da li je stigao Imama na Ruku'u pa da bude od onih koji su stigli na rekat ili da se Imam podigao sa Ruku'a a time ga prošao taj rekat- pa kada kod njega prevlada jedan od dva stanja radit će po onome u sta je sigurniji pa će da upotpuni time namaz te da preda Selam a potom da učini dvije sedžde i preda Selam osim ako ga nije ništa prošlo od namaza (da je stigao imama na rekatu), tada će samo da preda selam.

Ako bi se desilo da ništa kod njega ne prevlada kao jače od dvije stvari, on će da radi po ubjeđenju (DA GA JE REKAT PROŠAO) te da upotpuni tako namaz, učini Sehvi Sedždu a onda preda Selam.

Dodatna Korist:

Kada posumnja u namazu te radi po ubjeđenju ili po onome što je kod njega jače (ispravnije) kao što smo to gore pojasnili te se njemu nakon toga jasnim prikaže da je ono što je uradio slijeđenje stvarnosti i da nema DODATKA ILI PROPUSTA u namazu spada s njega obaveza Sehvi Sedžde zbog prestanka postojanja obaveze Sehvi Sedžde (a to je prestanka sumnje) dok pak drugi kažu ne spada s njega obaveza Sehvi sedžde kako bih time postupkom bilo mrsko Šejtanu odnosno u prkos njemu a po riječima Allahova Poslanik sallallahu alejhi ve sellem da je rekao: "Ako je pak klanjao četiri rekata potpuna, oni su mrski (prezreni) Šejtanu." A razlog više jer je on obavio jedan dio namaza sa sumnjom te je ovaj stav i ISPRAVAN (Radžih).

Primjer za ovo:

Čovjek klanja pa posumnja u namazu da li je na drugom ili trećem rekatu? A pri tome ništa mu se ne čini jačim od ove dvije stvari te ga uzme kao da je drugi rekat i upotpuni na njega svoj namaz. Nakon toga bude mu jasno da je u stvarnosti ono bio drugi rekat kako je on i postupio –nije obavezan na Sehvi Sedždu po prvom stavu, no međutim ISPRAVNO JE da je obavezan učiniti Sehvi Sedždu prije Selama (Jer je klanjao dio namaza pod SUMNJOM).

Propis Sehvi Sedžda za ME'MUNE (MUKTEDIJE)

Kada nešto zaboravi IMAM obaveza na MUKTEDIJAMA (onima koji ga slijede) slijeđenje Imama u potpunosti pa i Sehvi Sedždi po riječima Allahova Poslanik sallallahu alejhi ve sellem da je rekao:

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ قَالَ أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ عَنْ هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ:

"إِنَّمَا جُعِلَ الْإِمَامُ لِيُؤْتَمَّ بِهِ فَلَا تَخْتَلِفُوا عَلَيْهِ فَإِذَا رَكَعَ فَارْكَعُوا وَإِذَا قَالَ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ فَقُولُوا رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ وَإِذَا سَجَدَ فَاسْجُدُوا وَإِذَا صَلَّى جَالِسًا فَصَلُّوا جُلُوسًا أَجْمَعُونَ وَأَقِيمُوا الصَّفَّ فِي الصَّلَاةِ فَإِنَّ إِقَامَةَ الصَّفِّ مِنْ حُسْنِ الصَّلَاةِ."

"Doista je Imam postavljen da bi ga slijedili pa se ne razlikujte od njega, pa kada ode na Ruku' i vi učinite Ruku', kada kaže "Semi'Allahu limen hamideh" (Allah je čuo onoga ko Ga hvali!) Recite: "Rabbena ve leke-l-hamdu" (Gospodaru nas Tebi hvala!), kada učini sedždu i vi učinite, kada klanja sjedeći i vi klanjajte sjedeći svi i upotpunite Saff u namazu jer doista je upotpuna Saffa od osobine lijepoga namaza." (Buhari u poglavlju: Upotpunjavanje saffa je od potpunosti namaza)

Nema razlike da li Sehvi Sedždu imam činio prije ili poslije Selama na Muktedijama je da ga slijede osim ako je neko od Muktedija kasnio na namaz pa ga nešto prošlo od namaza – tada on neće slijediti Imama ukoliko bi činio Sehvi Sedždu

poslije Selama jer on ne može da preda Selam sa Imamom, mora da naklanja ono što ga je prošlo te nakon toga će da preda Selam potom da učini dvije sedžde i preda Selam.

Primjer za ovo:

Čovjek stupi za imamom u namaz na zadnjem rekatu, a imam ima obavezu da učini Sehvi Sedždu poslije Selama. Tako kada imam preda Selam na ovom čovjeku je da ustane i da naklanja ono što ga je prošlo od namaza te nakon Selama on će da učini dvije sedžde tj. Sehvi Sedždu i da preda Selam. No, ukoliko bi se desilo da Muktedija ispusti nešto od namaza a nije kasnio za imamom (od samoga početka je na namazu) nije obavezan da učini Sehvi Sedždu jer bi time se on razlikovao od Imama a naređeno je slijeđenje imama, a dokaz je i postupak Ashaba radijallahu ahum kada su slijedili Poslanik sallallahu alejhi ve sellem propustivši svi prvi Tešehud.

Ukoliko bi propustio nešto od namaza te nakon toga zaboravio nešto od namaza zajedno sa Imamom ili od onoga što je obavezan da naklanja poslije – ne spada sa njega obaveza Sehvi Sedžde, te će da učini Sehvi Sedždu poslije onoga što je naklanjao prije Selama ili poslije na osnovu onoga što smo prethodno objasnili.

Primjer za ovo:

Muktedija zaboravi da kaže: Subhane Rabbijel-Azim (po Hanbeliskom mezhebu) ili neki drugi VADŽIB od namaza a nije ga ništa prošlo od namaza (od samoga početka je na namazu) – nije obavezan da učini Sehvi Sedždu! No, ukoliko bih Muktediju

prošlo nešto od namaza nakon što bih naklanjao propušteno on je u ovom slučaju obavezan i da učini sehvi Sedždu prije Selama.

Zadnji primjer:

Muktedija klanja Podne namaz sa Imamom pa kada Imam ustane na četvrti rekat Muktedija ostane sjedeći misleći da je to zadnji rekat, pa kada shvati da je imam ustao na četvrti rekat i on ustane – pa ako on bude od onih koji nisu ništa propustili od namaza nije obavezan da učini Sehvi Sedždu no, ukoliko je kasnio na namaz i prošlo ga nešto od namaza po naklanjanom dijelu obavezan je da učini Sehvi Sedždu nakon Selama. Ova Sehvi Sedžda je zbog napravljenog zastanka i sjedenja (s ubjeđenjem da je to četvrti rekat a to je ustvari bio njegov DODATAK) a imam je ustao na četvrti rekat.

UPOZORENJE:

Na osnovu svega rečenog jasno je da SEHVI SEDŽDA ponekada bude PRIJE SELAMA a ponekada POSLIJE SELAM.

- **Sehvi Sedžda PRIJE SELAMA biva u sljedećim slučajevima:**

1. Kada Sehvi Sedžda biva zbog PROPUSTA a na osnovu hadisa Abdullaha Ibn Buhejne radijallahu anhu da je Allahov poslanik sallallahu alejhi ve sellem učinio Sehvi Sedždu prije Selama kada je propustio prvi Tešehud kao što smo u prethodnom tekstu detaljno pojasnili i spomenuli hadis.

2. Kada Sehvi Sedžda biva zbog SUMNJE i ne bude čovjek ubijeđen niti u jednu od dvije stvari a na osnovu hadisa od Ebi Seida El-Hudrija radijallahu anhu za onoga ko bude posumnjao u namazu a ne zna koliko je klanjao? Tri ili četiri? Kada je Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem naredio da učini dvije sedžde prije Selama, a također smo ovaj hadis detaljno pojasnili u prethodnom tekstu.

- **Sehvi Sedžda POSLIJE SELAM biva u sljedećim slučajevima:**

1. Kada Sehvi Sedžda biva zbog DODATKA na osnovu hadisa Abdullaha Ibn Mesuda radijallahu anhu, kada je klanjao Poslanik sallallahu alejhi ve sellem Podne pet rekata pa se sjetio toga poslije Selama te je učinio dvije sedžde potom predao Selam, a nije pojasnio da ta sedžda poslije Selama biva zbog dodatka jer on nije znao za taj dodatak dok mu

nisu Ashabi kazali poslije. Tako da ovo upućuje na općeniti propis – Sehvi Sedžda zbog DODATKA biva poslije Selama svejedno da li klanjač sazna za dodatak prije Selama ili poslije a na osnovu toga: Kada preda Selam prije potpunosti namaza iz ZABORAVA te se sjeti i upotpuni namaz kako treba, ta on je dodao Selam u toku namaza te će učiniti dvije sedžde poslije Selama na osnovu hadisa Ebu Hurejre radijallahu anhu kada je Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem klanjao Podne ili Ikindiju sa dva rekata pa su mu to kazali te je On upotpuni namaz, predao selam te učinio Sehvi sedždu i predao Selam.

2. Kada Sehvi Sedžda biva zbog SUMNJE i on je siguran u jednu od dvije stvari (ima ubjeđenje) a na osnovu hadisa Ibn Mesuda radijallahu anhu da je Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve selem naredio onome ko posumnja u svome namazu da potrazi ispravan stav (ubjeđenje) te nakon toga upotpuni namaz te preda Selam i učini nakon toga Sehvi Sedždu.

Ukoliko se desi da se čovjeku sastanu obe sedžde, dakle da ima sedždu prije Selama i sedždu poslije Selama (zbog dva propusta) – Ulema je kazala da će učiniti jednu Sehvi Sedždu i to prije SELAMA.

Primjer za ovo:

Čovjek klanja Podne namaz, te ustane na treći rekat a ne ostane na prvom Tešehudu te sijede na trećem rekatu misleći da je to drugi rekat, te se sjeti da je to ustvari treći rekat i on ustane i dođe sa rekatom te učini Sehvi Sedždu prije Selama te nakon toga preda Selam. Ovaj čovjek je propustio prvi Tešehud

(za koji se sehvi Sedžda čini prije Selama) te je dodao sjedenje na trećem rekatu (a za ovo se čini Sehvi Sedžda poslije Selama) – te ispravno je da učini Sehvi Sedždu prije Selama. A Allah najbolje zna!!!

Allaha molimo da nas sve uputi i olakša nam naše ibadete i sve druge obrede a On je svemu KADAR. Neka je Sallavat i Selam na najbolje i najčistije biće Muhammeda Ibn Abdullaha sallallahu alejhi ve sellem.